

TEMELDEN YENİ NESLE

BANABİ

%100 MEB
FORMATINDA

TÜRKÇE

SORU BANKASI

5.
SINIF

AKILLI TAHTA
SANAL OPTİK

527
VIDEO
ÇÖZÜMLÜ
SORU

maraton yayıncılık

Mehmet BAYSAL

ÜRÜN ADI

5. SINIF
BANA Bİ TÜRKÇE
SORU BANKASI

ISBN

978-625-7225-56-4

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Elif ÇAĞLAR

YAZARLAR

Mehmet BAYSAL

EDİTÖR

Cansu HİN

KAPAK TASARIMI

Bull Ajans

DİZGİ VE MİZANPAJ

Maraton Yayıncılık

BASIM YERİ

ERTEM BASIM YAYIN DAĞITIM SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
Sertifika 48083

İLETİŞİM

Saray Mah. 113. Cad. No:2 Kahramankazan – ANKARA

Tel: 0850 288 35 00 Faks: 0850 288 35 09

www.maratonyayincilik.com

info@maratonyayincilik.com

Bu kitabın dijital uygulamalarına

www.maratonyayincilik.com

adresimizden ulaşabilirsiniz.

@maratonyayinlari

@maratonyayincilik

Tüm yayın hakları **AjansN Yayın Tanıtım Sanayi ve Dış Tic. Ltd. Şti.**'ne aittir.
Yazılı izin alınmadan kısmen ya da tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez,
çoğaltılamaz ve yayınlanamaz.

maratonyayincılık

İSTİKLAL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül... ne bu şiddet bu celâl!
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl,
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim; bendimi çiğner, aşarım;
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garb'ın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar;
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imânı boğar,
"Medeniyet!" dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın...
Kim bilir, belki yarın... belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri "toprak!" diyerek geçme, tanı!
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehîd oğlusun, incitme, yazıktır atanı;
Verme, dünyâları alsan da, bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki fedâ?
Şühedâ fışkıracak, toprağı sıksan şühedâ!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Hudâ,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyâda cüdâ.

Ruhumun senden, İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin ma'bedimin göğsüne nâ-mahrem eli!
Bu ezanlar-ki şehâdetleri dinin temeli
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım;
Her cerîhamdan, İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır rûh-i mücerred gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek Arş'a değer, belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl;
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl:
Hakkıdır, hür yaşamış bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Akif Ersoy

BANA Bİ TÜRKÇE SORU BANKASI'NDA NELER VAR?

Sevgili Öğrenciler,

Elinizdeki bu kitap 5. sınıfın tüm kazanımları, yayınlanan örnek sorular ve sınavlarda çıkmış olan tüm sorular detaylı bir şekilde incelenerek temelden yeni nesle doğru aşamalı bir şekilde hazırlanmıştır. Bu kitaptaki sorular derste edindiğiniz bilgileri ezbere kaçmadan beceriye dönüştürmenize yardımcı olacaktır. Bu sayede hem derslerinizde bir adım öne çıkacaksınız hem de kendinizi sınavlara hazır hissedeceksiniz.

Biliyorsunuz ki başarıya ulaşmanın yolu çalışmaktan geçer. Çalışmanın en verimlisi ise faydalı bir kılavuzla mümkündür. İhtiyacınız olan kılavuz şu an elinizde. O hâlde bir an önce başla!

Haydi Bana Bi Serisi ile Başarı Seninle...

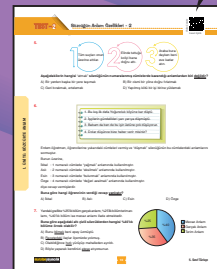
Her mikro konu için orta düzey sorulardan oluşturulmuş, konuyu öğrendikten sonra uygulanabilecek olan testler

O ünite için işlenen mikro konuların bir arada bulunduğu, tamamı yeni nesil sorulardan oluşan, maratonda final bayrağını kaldırtacak olan testler

MARATON DİJİTAL

Kapaktaki karekodu okutarak ulaşacağınız www.maratonyayincilik.com adresimizden akıllı tahta, video çözüm, sanal optik uygulamalarımızı indirebilirsiniz.

Cevaplar				Sıralı Soruların
Sorular	Doğru	Yanlış	Boş	
10	0	0	0	
1	A	B	C	D
2	A	B	C	D
3	A	B	C	D
4	A	B	C	D
5	A	B	C	D
6	A	B	C	D
7	A	B	C	D
8	A	B	C	D
9	A	B	C	D
10	A	B	C	D

Her testteki karekodu okutarak pratik bir şekilde sadece o testin sanal optiğine ve video soru çözümlerine ulaşmanız çok kolay!

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE

SÖZCÜKTE ANLAM

Test 1: Sözcüğün Anlam Özellikleri - 1 (Düşündürten)	7
Test 2: Sözcüğün Anlam Özellikleri - 2 (Düşündürten)	9
Test 3: Söz Öbekleri - 1 (Düşündürten)	11
Test 4: Söz Öbekleri - 2 (Düşündürten)	13
Test 5: Sözcükler Arası Anlam İlişkisi - 1 (Düşündürten)	15
Test 6: Sözcükler Arası Anlam İlişkisi - 2 (Düşündürten)	17
Test 7: Ünite Değerlendirme - 1 (Kafa Tutan)	19
Test 8: Ünite Değerlendirme - 2 (Kafa Tutan)	23

2. ÜNİTE

CÜMLEDE ANLAM

Test 1: Anlam İlişkisine ve Kanıtlanabilirliğine Göre Cümleler - 1 (Düşündürten)	27
Test 2: Anlam İlişkisine ve Kanıtlanabilirliğine Göre Cümleler - 2 (Düşündürten)	29
Test 3: Hâkim Olan Duyguya ve İfade Ettiği Anlama Göre Cümleler (Düşündürten)	31
Test 4: İçeriğine ve Anlatımına Göre Cümleler - 1 (Düşündürten)	33
Test 5: İçeriğine ve Anlatımına Göre Cümleler - 2 (Düşündürten)	35
Test 6: Ünite Değerlendirme - 1 (Kafa Tutan)	37
Test 7: Ünite Değerlendirme - 2 (Kafa Tutan)	41

3. ÜNİTE

PARAGRAFTA ANLAM

Test 1: Paragrafın Anlam Özellikleri - 1 (Düşündürten)	45
Test 2: Paragrafın Anlam Özellikleri - 2 (Düşündürten)	47
Test 3: Düşünceyi Geliştirme Yolları, Paragraf Türleri, Hikâye Unsurları - 1 (Düşündürten)	49
Test 4: Düşünceyi Geliştirme Yolları, Paragraf Türleri, Hikâye Unsurları - 2 (Düşündürten)	51
Test 5: Paragrafta Yapı, Dil ve Anlatım - 1 (Düşündürten)	53
Test 6: Paragrafta Yapı, Dil ve Anlatım - 2 (Düşündürten)	55

Test 7: Ünite Değerlendirme - 1 (Kafa Tutan)	57
Test 8: Ünite Değerlendirme - 2 (Kafa Tutan)	61
Test 9: Ünite Değerlendirme - 3 (Kafa Tutan)	65
Test 10: Ünite Değerlendirme - 4 (Kafa Tutan)	69
Test 11: Ünite Değerlendirme - 5 (Kafa Tutan)	73

4. ÜNİTE

METİN TÜRLERİ VE SÖZ SANATLARI

Test 1: Öyküleyici Metinler - 1 (Düşündürten)	77
Test 2: Öyküleyici Metinler - 2 (Düşündürten)	79
Test 3: Bilgilendirici Metinler - 1 (Düşündürten)	81
Test 4: Bilgilendirici Metinler - 2 (Düşündürten)	83
Test 5: Bilgilendirici Metinler - 3 (Düşündürten)	85
Test 6: Bilgilendirici Metinler - 4 (Düşündürten)	87
Test 7: Söz Sanatları (Düşündürten)	89
Test 8: Ünite Değerlendirme - 1 (Kafa Tutan)	91
Test 9: Ünite Değerlendirme - 2 (Kafa Tutan)	95

5. ÜNİTE

GÖRSEL, TABLO VE GRAFİK YORUMLAMA

Test 1: Görsel Okuma, Harita ve Kroki Yorumlama (Düşündürten)	99
Test 2: Tablo ve Grafik Yorumlama (Düşündürten)	103
Test 3: Ünite Değerlendirme - 1 (Kafa Tutan)	107
Test 4: Ünite Değerlendirme - 2 (Kafa Tutan)	111

6. ÜNİTE

SÖZEL MANTIK VE MUHAKEME

Test 1: Sözel Mantık ve Muhakeme - 1 (Düşündürten)	115
Test 2: Sözel Mantık ve Muhakeme - 2 (Düşündürten)	119
Test 3: Ünite Değerlendirme - 1 (Kafa Tutan)	123
Test 4: Ünite Değerlendirme - 2 (Kafa Tutan)	127
Test 5: Ünite Değerlendirme - 3 (Kafa Tutan)	131
Test 6: Ünite Değerlendirme - 4 (Kafa Tutan)	135

7. ÜNİTE

İSİMLER (ADLAR)

Test 1: İsimler (Düşündür)	139
Test 2: Ünite Değerlendirme - 1 (Kafa Tutan)	141
Test 3: Ünite Değerlendirme - 2 (Kafa Tutan)	145

8. ÜNİTE

İSİMLERİ ÇEŞİTLİ ÖZELLİKLERİ BAKIMINDAN NİTELEYEN VE BELİRTEN SÖZ VARLIKLARI (SIFATLAR)

Test 1: İsimleri Çeşitli Özellikleri Bakımından Niteleyen ve Belirten Söz Varlıkları (Sıfatlar) - 1 (Düşündür)	149
Test 2: İsimleri Çeşitli Özellikleri Bakımından Niteleyen ve Belirten Söz Varlıkları (Sıfatlar) - 2 (Düşündür)	151
Test 3: Ünite Değerlendirme (Kafa Tutan)	153

9. ÜNİTE

İSMİN YERİNE TERCİH EDİLEN SÖZ VARLIKLARI (ZAMİRLER/ADILLAR)

Test 1: İsmiın Yerine Tercih Edilen Söz Varlıkları (Zamirler) - 1 (Düşündür)	157
Test 2: İsmiın Yerine Tercih Edilen Söz Varlıkları (Zamirler) - 2 (Düşündür)	159
Test 3: Ünite Değerlendirme (Kafa Tutan)	161

10. ÜNİTE

İŞLEV TEMELLİ SÖZ VARLIKLARI (KARŞILAŞTIRMA, BENZERLİK VE ÖZETLEME İŞLEVLİ SÖZ VARLIKLARI)

Test 1: İşlev Temelli Söz Varlıkları (Düşündür)	165
Test 2: Ünite Değerlendirme (Kafa Tutan)	167

11. ÜNİTE

YAZIM KURALLARI

Test 1: Sayıların Yazılışı (Düşündür)	171
Test 2: Büyük Harflerin Kullanıldığı Yerler (Düşündür)	173
Test 3: Ünite Değerlendirme (Kafa Tutan)	175

12. ÜNİTE

NOKTALAMA İŞARETLERİ

Test 1: Nokta, Virgöl, İki Nokta, Üç Nokta (Düşündür)	179
Test 2: Soru İşareti, Ünlem İşareti, Kısa Çizgi, Uzun Çizgi, Kesme İşareti (Düşündür)	181
Test 3: Noktalama İşaretleri (Düşündür)	183
Test 4: Ünite Değerlendirme (Kafa Tutan)	185
Cevap Anahtarı	189

1. 5. sınıflar arasında sözcüklerin anlamlarıyla ilgili bir oyun oynanacaktır. Bu oyuna göre 5/A sınıfında olanlar “gerçek anlamlı” sözcükleri, 5/B sınıfında olanlar “mecaz anlamlı” sözcükleri ve 5/C sınıfında olanlar “terim anlamlı” sözcükleri en az bir defa kullanarak bir cümle oluşturacaktır.

Reyyan : Vitrindeki oyuncakçı parmağıyla gösterdi.

Çınar : Dedikodular yüzünden arkadaşlık ilişkimiz çatırdamaya başladı.

Gökçe : Doktor, nefes alış verişimi stetoskopla dinledi.

Ufuk : Etrafına bakındı fotoğrafçıları çağırmak için.

Buna göre aşağıdaki öğrencilerden hangisi 5/B sınıfından olabilir?

- A) Reyyan B) Çınar
C) Gökçe D) Ufuk

2.

Bir sanat, spor, meslek ya da bilim dalıyla ilgili bir kavramı ifade eden sözcüklere “te-
rim anlamlı sözcük” denir.

- I. Devlet, bu sorunu kökten halletmek için epey bir bütçe ayırmış.
II. Üçgenin iç açılarının toplamı 180°’dir.
III. Her iki yönden sonsuza kadar giden aynı doğrultudaki noktalar kümesine doğru denir.
IV. Pencereyi büyüttük ama bu oda ışığı hiç almıyor.
V. Tiyatro oyunu iki perdeden oluşmaktadır.

Buna göre numaralanmış cümlelerdeki altı çizili sözcüklerden hangileri terim anlamlıdır?

- A) I - III - IV B) I - II - V
C) II - III - V D) II - IV - V

3.

- I. İnsanları kırmak bu kadar kolay olmamalı.
II. Oğlunun ona öyle davranmasına kırılmıştı.
III. Mutfaktan getirmeye çalıştığı bardakları kırdı.
IV. Yavaşça yükselen güneş, sabahki soğuğu kırdı.

“Kırmak” sözcüğü numaralanmış cümlelerin hangisinde gerçek anlamda kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

4.

Türkçe, çok zengin bir dildir. Bir sözcük, kullanıldığı cümleye göre farklı anlamlar içerebilir. Örneğin “Büyüklerle karşı saygılı olmalıyız.” cümlesindeki “büyük” sözcüğü “yetişkin, belli bir yaşa gelmiş” anlamında kullanılmıştır. Aynı sözcük, “Büyük evin temizliği zor olur.” cümlesinde ise “boyutları benzerlerinden daha fazla olan” anlamında kullanılmıştır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde “açmak” sözcüğü yay ayrıç içinde verilen anlama uygun kullanılmamıştır?

- A) Burası beni açmadı, başka bir yere gidelim. (İçine, gönlüne ferahlık vermek)
B) Bu boyayı biraz daha açalım. (Rengin koyuluğunu azaltmak)
C) Dönüş yolunda radyoyu açtık. (Bir toplantıyı, etkinliği başlatmak)
D) Kapıyı açıp içeri girdim. (Bir şeyi kapalı durumdan açık duruma getirmek)

5. **I.** Kira sözleşmemize göre önümüzdeki ay evimizden çıkıyoruz.
II. Gün ağarmaya başlarken arkadaşımın kotonu çıkarttım.
III. Yeni aldığım kravatın boyası gömleğe çıktı.

“Çıkmak” sözcüğü, bu cümlelerde aşağıdaki anlamların hangisinde kullanılmamıştır?

- A) Bulaşmak
 B) Süresi dolduğunda ayrılmak
 C) İçeriden dışarıya varmak, gitmek
 D) Bir durumla ilgili niteliklerini yitirmek

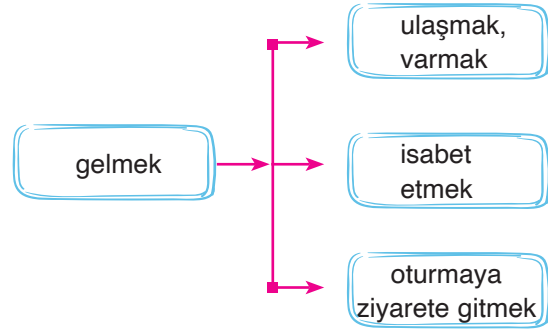
6.

Bir sözcüğün sözlükteki ilk anlamıyla (temel anlam) bağlantılı olarak kazandığı yeni anlam “yan anlam” denir. “Masanın gözü sıkışmıştı, açmak için epey uğraştım.” cümlesindeki “göz” sözcüğü “çekmece” anlamında kullanılmıştır, çekmece insan gözüne benzetilerek yakıştırma yapılmıştır.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde yan anlamda kullanılan bir sözcük vardır?

- A) Kapı kilidinin dili arızalanmış, değiştireceğiz mecbur.
 B) Ülkede yer alan bazı önemli madenler hâlâ işlenmiyormuş.
 C) Dükkanı kapatmıştım ama ocağın altını kapatmadığım aklıma geldi.
 D) İşleri yoluna koyduktan sonra otobüs biletini almak üzere terminale gitti.

7.

“Gelmek” sözcüğü, aşağıdakilerin hangisinde verilen anlamlarından herhangi biriyle kullanılmamıştır?

- A) Düşman tarafından atılan top mermisi gemiye gelmişti.
 B) Okuldan gelince hiçbir şeyle ilgilenmeden hemen ödevlerini yaptı.
 C) Almanya’dan dönen amcamlar dün akşam bize geldiler.
 D) Topkapı Sarayı hiç zarar görmeden günümüze kadar gelmiştir.

8.

- I.** Bugün çocukları okuldan erken aldım.
II. Hava birden soğuyunca ortalığı bir sis aldı.
III. Pazardan aldığı meyveleri kimsesizlere dağıttı.
IV. Burayı kötü bir koku aldı, burası durulmaz hâle geldi.

“Almak” sözcüğü numaralanmış cümlelerin hangilerinde aynı anlamda kullanılmıştır?

- A) I ve II
 B) II ve III
 C) II ve IV
 D) III ve IV

1. Aşağıdaki tabloda “ince” sözcüğünün bazı anlamları verilmiştir.

ince
I. Kendi cinsinden olanlara göre dar ve kalınlığı az olan, kalın karşısı
II. Ayrıntılı
III. Düşünce, duygu veya davranış bakımından insanın sevgi ve saygısını kazanan, zarif, kaba karşısı

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “ince” sözcüğü bu anlamlarının dışında bir anlamda kullanılmıştır?

- A) Bizi kapıda sarışın, kuru, ince bir kadın karşılamıştı.
- B) Öyle ince bir temizlik yapmalıyım ki her yer tertemiz olsun.
- C) Bu kitap, ince olmasına rağmen içeriği oldukça yoğundur.
- D) Gülümsemesinde, herkesin hemen seçemeyeceği ince bir alay gizli.

2.

Bilim, kültür, sanat, spor vb. alanlarla ilgili belli kavramları karşılayan sözcüklere “terim anlamlı sözcük” denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde birden çok terim anlamlı sözcük vardır?

- A) Çektiğim şut, defansa çarpıp kornere gitti.
- B) Yapım eklerine üç örnek verince aferin aldım.
- C) Dün fen bilimleri dersinde ışık konusunu işledik.
- D) Tiyatronun üçüncü perdesinde komik olaylar yaşandı.

3. “Çıkarmak” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde yay ayrıç içinde verilen anlama uygun olarak kullanılmamıştır?

- A) Adamı nereden tanıdığımı tam çıkaramadım. (Hattırlamak)
- B) Annem yine öfkesini bu gece benden çıkardı. (Anlamak)
- C) Akşam yediği yemekleri çıkardı. (Sindirim yolundan dışarı atmak, kusmak)
- D) Ceketimi çıkarıp odaya girdim. (Giysi vb. şeyleri vücuttan ayırmak, soyamak)

4. I. Büyük parayı küçük birimlere ayırmak

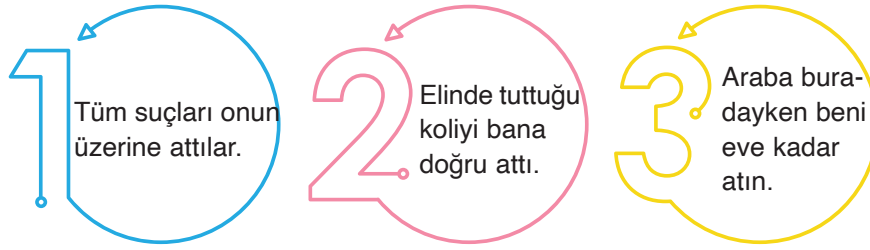
II. Bozguna uğratmak, yenmek

III. Dokunmak, zarar vermek

“Bozmak” sözcüğü, aşağıdaki cümlelerin hangisinde numaralanmış anlamlarından herhangi biriyle kullanılmamıştır?

- A) Zavallı adam aklını futbolla bozmuş.
- B) Rica etsem şu yüz lirayı bozar mısınız?
- C) Türk askeri, düşman kuvvetlerini yine bozdu.
- D) Akşamüstü yediğim yemek sanırım midemi bozdu.

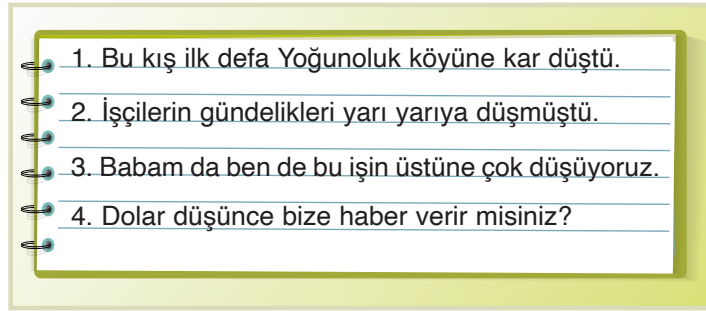
5.

Aşağıdakilerin hangisi “atmak” sözcüğünün numaralanmış cümlelerde kazandığı anlamlardan biri değildir?

- A) Bir yerden başka bir yere taşımak
B) Bir cismi bir yöne doğru fırlatmak
C) Geri bırakmak, ertelemek
D) Yapılmış kötü bir işi birine yüklemek

6.

Erdem öğretmen, öğrencilerine yukarıdaki cümleleri vermiş ve “düşmek” sözcüğünün bu cümlelerdeki anlamlarını sormuştur.

Bunun üzerine,

İkbal : 1 numaralı cümlede “yağmak” anlamında kullanılmıştır.

Aslı : 2 numaralı cümlede “eksilmek” anlamında kullanılmıştır.

Esin : 3 numaralı cümlede “bulunmak” anlamında kullanılmıştır.

Özge : 4 numaralı cümlede “değeri azalmak” anlamında kullanılmıştır.

diye cevap vermişlerdir.

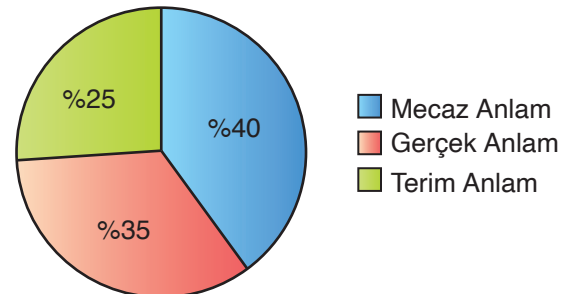
Buna göre hangi öğrencinin verdiği cevap yanlıştır?

- A) İkbal
B) Aslı
C) Esin
D) Özge

7. Yandaki grafikte %35’lik bölüm gerçek anlamı, %25’lik bölüm terim anlamı, %40’lık bölüm ise mecaz anlamı ifade etmektedir.

Buna göre aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi %40’lık bölüme örnek olabilir?

- A) Bunu bilmek beni epey üzmüştü.
B) Reçetedeki ilaçlar ilçemizde yokmuş.
C) Olabildiğince hızlı yürüyüp mahalleden ayrıldı.
D) Böyle yaparak kendinizi ateşe atıyorsunuz.

1.

Bir olayı, bir durumu, bir kavramı daha etkili anlatmak için en az iki sözcüğün bir araya gelmesiyle oluşan ve çoğu zaman gerçek anlamından uzaklaşıp kendine özgü bir anlam kazanan sözcük gruplarına “deyim” denir. Deyimler, genellikle mecaz anlamda kullanılmaktadır. Ancak gerçek anlamda kullanılan deyimler de vardır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerde bulunan deyimlerden hangisi mecaz anlamda kullanılmamıştır?

- A) Ona tablet aldığı duyunca ağzı kulaklarına vardı.
- B) Hasan amcaya çok üzülüyorum, kimi kimsesi yok adamcağızın.
- C) Ablamın üç yaşındaki oğlu Mert, evde hepimize kök söktürüyor.
- D) Yaptığım her şeye burun kıvırıyor, kendimi bir türlü kanıtlayamadım.

2.

Eski insanlara baktığımızda onlar, “Ev alma, komşu al.” anlayışıyla yetişmiştir. Şimdiki insanlara bakarsak bu durumun değiştiğini görürüz. Onlar da “Fazla mal göz çıkarmaz.” anlayışı ile yetişmiştir. Ben, “Komşu komşunun külüne muhtaçtır.”a inanıyorum. “Komşunun tavuğu komşuya kaz görünür.” anlayışı ile yetişenlerde ise kıskançlık hâkimdir.

Bu parçada numaralanmış atasözlerinden hangileri anlamca birbirine en yakındır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV

3.

Kadın evde tereyağı yapıyordu. Kocasını ise tereyağını her gün yakınlarındaki bakkala götürüp satıyordu. Bakkal, adamın getirdiği tereyağını hiç tartmadan tezgâhına koyuyor ve satıyordu. Bakkal bir gün “Aca-ba...” dedi, adam gittikten sonra tereyağını tartıya koydu, 900 gram olduğunu görünce çok öfkelen-di ve ertesi gün bunun hesabını sorup bir daha da ondan alışveriş yapmam diye düşündü. Ertesi sabah adam elinde tereyağıyla içeri girdi. Bakkal, “Bir daha senden tereyağı almayacağım.” dedi. Yaşlı adam üzülerek,

– Efendim, bir yanlışım mı oldu, dedi.

Bakkal:

– Be adam! Senin bana verdiğin tereyağını tarttım, 900 gram geldi. Ayıp değil mi bu yaptığın?

Yaşlı adam utanarak başını yere eğdi:

– Efendim, bizim terazimize koyacak ağırlığımız yok, sizden bir kilo şeker almıştık onu ağırlık olarak kullanıyoruz.

Bakkal utancından ne yapacağını şaşırır ve yaşlı adamdan çok özür diler. Ee, ne demişler?

Bu metinde boş bırakılan yere aşağıdaki atasözlerinden hangisi getirilmelidir?

- A) Ne ekersen onu biçersin.
- B) Damlaya damlaya göl olur.
- C) Lafla peynir gemisi yürümez.
- D) Güülü seven dikenine katlanır.

4.

Nazlı, Elif’in de olduğu bir ortamda farkında olmaya-rak Elif’e dokunacak sözler söylemiştir.

Buna göre Nazlı’nın içinde bulunduğu durumu ifade eden deyim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gözden düşmek
- B) Etekleri tutuşmak
- C) Baltayı taşa vurmak
- D) Ağzında bakla ıslanmamak

5. Aşağıdaki numaralanmış cümlelerde boş bırakılan yerlere kutucuklardaki deyimlerden uygun olanlar yerleştirilerek cümleler tamamlanacaktır.

a) endişe vermek

b) çaba harcamak

c) yenik düşmek

d) yola çıkmak

- I. Sınavı kazanıp ailesini gururlandırmak için çok
 II. Osmanlı ordusu girdiği bu savaşta düşmana maalesef
 III. Oraya erken varmak istiyorsak hemen gerekiyor.
 IV. Onun bu davranışları çevresindekilere

Buna göre boşluklara sırasıyla hangi deyimler getirilmelidir?

A)

I.	a
II.	c
III.	b
IV.	d

B)

I.	b
II.	c
III.	d
IV.	a

C)

I.	b
II.	a
III.	d
IV.	c

D)

I.	c
II.	a
III.	b
IV.	d

6. Dayanışma; bir toplumu oluşturan bireylerin duygu, düşünce ve çıkar birliğiyle birbirlerine bağlanmaları ve her konuda birbirlerine destek olmalarıdır.

Buna göre,

- I. Az veren candan, çok veren maldan.
 II. Bir el bir eli yıkar, iki el bir yüzü yıkar.
 III. Ağanın alını terlemezse ırgatın burnu kanamaz.

atasözlerinin hangilerinde dayanışma anlamı vurgulanmıştır?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

1. Müzedeki bu fosil, gezi sırasında gördüğü fosiller içinde insana en çok benzeyeniydi. Sanki hiç gün ışığına çıkmamış, kimse tarafından keşfedilmemiş bir hâli vardı. Kafatasının üzerinde kalan bir tutam saç tüylerini ürpertmişti.

Bu metindeki altı çizili ifadelerle anlatılmak istenenler aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Işık görmemek-korkutmak veya tiksindirmek
- B) Açıklığa kavuşmak-korku veya tiksinti duymak
- C) Aydınlatmaya çalışmak-ruhsal sıkıntı duymak
- D) Açıklamak veya anlatmak-tüyleri kabarmak

2. Anlamı güçlendirmek amacıyla aynı kelimenin, yakın anlamlı kelimelerin veya zıt anlamlı kelimelerin tekrarıyla oluşturulan sözcük grubuna "ikileme" denir.

Aşağıdaki cümlelerde yer alan ikilemelerden hangisi yakın anlamlı sözcüklerin tekrarıyla oluşmuştur?

- A) Düşe kalka geldim ben bu yaşıma.
- B) Söylediklerinizi yavaş yavaş anlıyorum sanırım.
- C) Az çok demeyip yardım kampanyasına destek olalım.
- D) Yalan yanlış şeyler söyleyip insanların kafasını karıştırma.

3.

Özdeyişler (Vecizeler); genellikle önemli kişilerin, filozofların, yazarların veya liderlerin söylediği, zamanla kalıcılık kazanmış sözlerdir. Bu tür sözler ders verme, öğüt verme veya belirli bir gerçeği vurgulama amacı güder.

Aşağıdaki özdeyişlerden hangisi farklı bir konuda söylenmiştir?

- A) "Bilgi, insana kendini bilmesini öğretir." – Montaigne
- B) "Gerçek bilgi, kişinin ne kadar cahil olduğunu bilmesidir." – Konfüçyüs
- C) "Gerçek dost, arkanızdan konuşulduğunda arkanızda durandır." – Walter Winchell
- D) "Bilginin efendisi olmak için çalışmanın uşağı olmak gerekir." – Honore de Balzac

4.

Pekiştirilmiş sözcükler, anlamı daha güçlü hâle getirmek için kullanılan özel kelime yapısıdır. Bu sözcükler, genellikle iki kelimenin bir araya getirilmesiyle veya bir kelimenin üzerine pekiştirme ögesi getirilerek oluşturulur. Bir şeyin miktarını, derecesini veya niteliğini vurgulamak amacıyla kullanılır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde pekiştirilmiş bir sözcük kullanılmamıştır?

- A) Yeni alınan halı tertemizdi.
- B) Odanın duvarları bembeyazdı.
- C) Arkadaşımın anlattıkları çok ilginçti.
- D) Bahçedeki çiçekler yemyeşil görünüyordu.

5. Aşağıdaki atasözleri konuları bakımından sınıflandırıldığında hangisi dışarıda kalır?

- A) İşleyen demir ısıldar.
- B) Yol bilenle yürüyen yorulmaz.
- C) Emek olmadan yemek olmaz.
- D) Boş gezmekten bedava çalışmak yeğdir.

6. Aşağıdaki deyimler konuları bakımından sınıflandırıldığında hangisi dışarıda kalır?

- A) El uzatmak
- B) Elinden tutmak
- C) Yardımına koşmak
- D) Göze girmek

7. Aşağıdakilerden hangisi deyimler ve atasözlerinin ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) Daha çok öğüt verme ve ders çıkarma amacı taşır.
- B) Halkın yüzyıllar boyunca edindiği deneyim ve bilgeliği yansıtır.
- C) Özlüdür, bir durumu veya düşünceyi az sözle etkili bir şekilde ifade eder.
- D) Genellikle sabit ve değişmez ifadeler hâlinde kullanılır, kalıplaşmıştır.

8.

I. En küçük şeylerden bile etkilenir, buluttan nem kapardı.

II. Sana güzel bir öğüt vereyim: Dereyi görmeden paçaları sıvama!

III. Başım kazan gibi, çok ağrı ve uğultu var.

IV. Böyle durumlarda ne yazık ki bindiği dalı keşerdi.

V. Öğretmenin gözünden düşmüş, değerini kaybetmişti.

Numaralanmış cümlelerdeki deyimlerden hangileri açıklamasıyla birlikte kullanılmamıştır?

- A) I ve II
- B) II ve IV
- C) III ve V
- D) IV ve V

9. Kitap en iyi arkadaş,
Bana neyi sorsam söyler.
Ne anlatsa en sonunda:
Çalış, iyi, doğru ol, der.

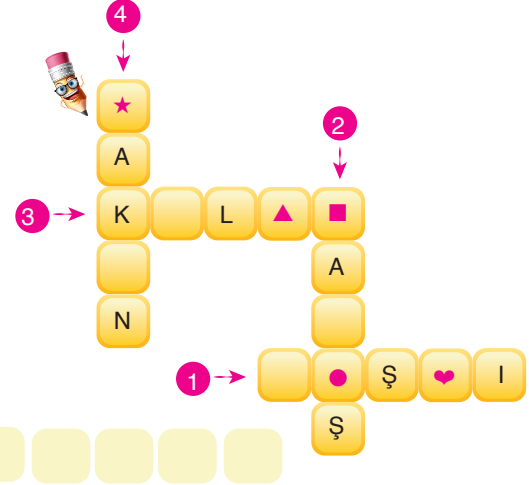
Aşağıdaki atasözlerinin hangisi iletisi bakımından bu dörtlükte anlatılanlarla örtüşmemektedir?

- A) Eğri otur, doğru söyle.
- B) Minare de doğru ama içi eğri.
- C) Boş gezmekten bedava çalışmak iyidir.
- D) İyilik et denize at, balık bilmezse Halik bilir.

1. Nalan öğretmen, öğrencilerinden aşağıdaki cümlelerde yer alan altı çizili sözcüklerin zıt anlamlarını bulup, bulmacada uygun yerlere yazarak anahtar sözcüğe ulaşmalarını istemiştir. Anahtar sözcük sırasıyla ★, ▲, ■, ♥, ● sembollerine denk gelen harflerden oluşmaktadır.

CÜMLELER:

1. Dedem yoldaki genç adama bir şeyler sordu.
2. Bu kadar hızlı yürürsek beş dakikaya orada oluruz.
3. Zor bir sınavı daha başarıyla atlattık.
4. Çok uzak bir diyarda güzel bir prenses yaşarmış.

ANAHTAR SÖZCÜK:

Sembollerle gösterilen kutularda yer alan harfler "ANAHTAR SÖZCÜK" bölümüne yerleştirildiğinde aşağıdaki sözcüklerden hangisi oluşur?

- A) YAYLA B) VAŞAK C) YALAK D) KALAY

2. • I ve II numaralı sözcükler birbiriyle çelişen özellikleri ifade ettiği için zıt (karşıt) anlamlıdır.
• II ve III numaralı sözcükler anlam bakımından birbirinin yerini tutabildiği için eş anlamlıdır.

Aşağıdakilerin hangisinde sözcükler bu açıklamaya göre düzenlenmiştir?

I	II	III
A) hüzün	keder	sevinç
B) sıcak	soğuk	buz
C) fayda	yarar	zarar
D) şişman	zayıf	cılız

3.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "yüz" sözcüğü bu görsellerden herhangi biriyle ilişkilendirilemez?

- A) Kurbanın derisini yüzüp deriyi bir kuruma bağışladık.
B) Bir soruyu daha bilseydim sınavdan yüz alacaktım.
C) İnsan yaşlandıkça yüzündeki kırışıklıklar artar.
D) Yüzme, boyun uzamasını sağlayan önemli bir spordur.

4. Aşağıdaki sözcük çiftlerinden hangisi anlam ilişkisine (eş anlam, sesteş, yakın anlam, karşıt anlam) göre diğerlerinden farklıdır?

A) kas		adale
B) neşeli		üzgün
C) ham		olgun
D) kapalı		açık

5. Türkçe dersinde arkadaşlarına “sesteş (eş sesli) sözcükler” konusunda sunum yapan Gamze, sunumunu şu aşamalarla gerçekleştirmiştir:

1. Aşama:

Sevgili arkadaşlar!

Yazılışları aynı, anlamları birbirinden farklı olan sözcüklere eş sesli (sesteş) sözcükler denir. Bunlar yalın hâlde olabildikleri gibi ek almış hâlde de olabilir.

2. Aşama:

“Elindeki tarak kemiğinde ağrı var.” cümlesindeki “el” sözcüğü, “kolun bilekten parmak uçlarına kadar olan, tutmaya ve iş yapmaya yarayan bölümü” anlamındadır.

“Eller ne derse desin, kendi bildiğimi yapacağım.” cümlesindeki “el” sözcüğü, “yakınların dışında kalan kimse, yabancı” anlamındadır.

Bu iki cümledeki “el” sözcükleri yazılışları aynı, anlamları farklı olduğu için sesteştir.

3. Aşama:

Bazı sözcükler aynı şekilde yazılır ama aralarındaki tek fark düzeltme işareti (ˆ) bulunmasıdır. Bu sözcükler de sesteştir. Örneğin, “Dışarıda lapa lapa kar yağıyor.” ve “Bu işten çok kâr edeceğiz galiba.” cümlelerindeki “kar” ile “kâr” sözcükleri, anlamları farklı olduğu için sesteştir.

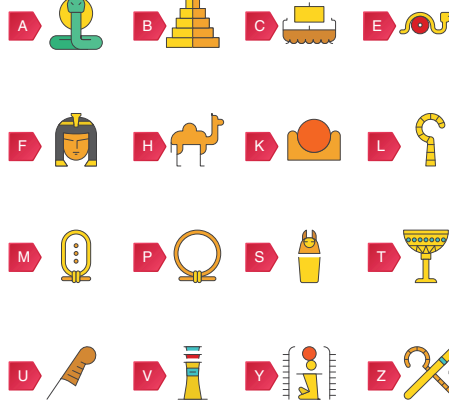
4. Aşama:

Bir sözcüğün gerçek anlamıyla mecaz anlamı arasında sesteşlik özelliği aranmaz. Örneğin “kuru” sözcüğü; “Kuru yapraklar, sonbaharın güzelliğidir.” cümlesinde gerçek anlamda, “Kitaptaki kuru anlatım yüzünden çok sıkılabilirsiniz.” cümlesinde ise mecaz anlamdadır. Kısaca bu cümlelerdeki “kuru” sözcükleri birbirinin sesteşi değildir.

Buna göre Gamze sunumunun hangi aşamasında yanlış bir bilgi vermiştir?

- A) 1. Aşama B) 2. Aşama C) 3. Aşama D) 4. Aşama

1. Tarihin farklı dönemlerinde, farklı uygarlıklar tarafından kullanılmış resim yazısına hiyeroglif denir. Hiyeroglifler, şu an kullanılan harflerin yerine kullanılıyordu ve insanlar, kendilerini bu şekilde ifade ediyordu. Aşağıda, tarihin bilinmeyen bir döneminde kullanılan hiyeroglif yazısının bir bölümü ve bunların günümüzde hangi harfe karşılık geldiği gösterilmiştir.

Aşağıdaki altı çizili sözcüklerin zıt (karşıt) anlamlıları hiyeroglif kullanılarak gösterilmek istenmektedir.

- I. Çalışkan olmak için çok çalışmak lazımdır.
- II. Yakın bir yere oturun ki rahat görebileyim sizi.
- III. Pahalı araçlar satın almak bence israftır.
- IV. Taze bir simit olsa da yesek.

Buna göre aşağıda hiyeroglifle gösterilen sözcüklerden hangisi yanlıştır?

- A)
- B)
- C)
- D)

2.

Yazılışları farklı olan, eş anlamlı gibi görünüp birbirini tam olarak karşılamayan sözcüklere “yakın anlamlı sözcükler” denir. Örneğin “bakmak” ve “seyretmek” eş anlamlı değildir ama anlamları birbirine yakındır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “yardımsever” kelimesinin yakın anlamlısı kullanılmıştır?

- A) O, oldukça çalışkan bir kişidir.
- B) Her zaman düzenli ve tertipli çalışır.
- C) Kitap okumayı her zaman çok sever.
- D) Onun çok cömert biri olduğunu söylüyorlar.

3. Aşağıda gruplara ayrılmış sözcükler belli bir düzene (eş ve zıt anlamlı) göre oluşturulmuştur.

kibar	nazik	sürekli	I
güzel	çirkin	II	yumuşak
III	ihtiyar		
dolu	IV		

Buna göre gruplardaki numaralı yerlere gelmesi gereken sözcükler aşağıdakilerden hangisidir?

	I	II	III	IV
A) hızlı	sert	yaşlı	boş	
B) yavaş	iri	genç	az	
C) hızlı	sert	yaşlı	yok	
D) acele	sağlam	genç	boş	

4. Mustafa öğretmen, öğrencilerinden aşağıdaki cümlelerde yer alan altı çizili sözcüklerin eş anlamlarını bulup bulmadaki uygun yerlere yazmalarını ve numaralanmış kutucuklardaki harfleri kullanarak anahtar sözcüğü bulmalarını istemiştir.

Cümleler:

- I. Ona bu gömleği hediye olarak almıştım.
 II. Ahmet Bey, memleketine özlem duyuyordu.
 III. İsteddiğini alınca neşe içinde derse gitti.
 IV. Ahmet'in dedesi savaşta İngilizlere tutsak düştü.

ANAHTAR SÖZCÜK:

1 2 3 4 5

Numaralanmış kutularda yer alan harfler “ANAHTAR SÖZCÜK” bölümüne yerleştirildiğinde aşağıdaki sözcüklerden hangisi oluşur?

- A) MERİH B) HÜNER C) NEHİR D) SERİN

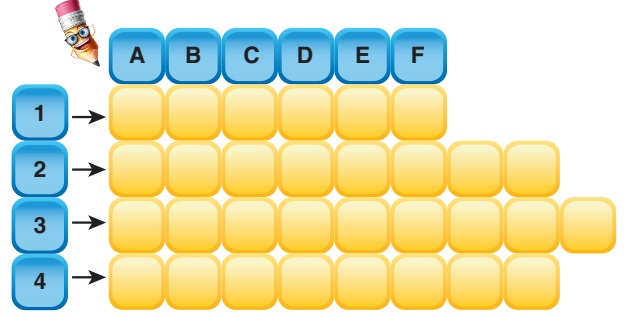
5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “güzel” sözcüğünün yakın anlamlısı kullanılmıştır?

- A) Bugün hava oldukça hoş.
 B) Kitaplar çok eski görünüyor.
 C) Bahçede büyük bir köpek var.
 D) Odayı temizlemek için çok çalıştı.

6. Aşağıdaki dizelerin hangisinde zıt (karşıt) anlamlı sözcükler bir arada kullanılmamıştır?

- A) Zenginlik içinde fakir düşen gönül,
 Mutlulukla ağlar, kederle güler dil.
 B) Aydınlık yüzünde karanlık bir iz,
 Yaşarken sevilen, ölünce unutulmaz söz.
 C) Uzun geceler kısa günlere döner,
 Baharda açan çiçek, kışın söner.
 D) Gönül bahçesinde açan güllerim,
 Her biri bir başka renkte düşlerim.

1. Yeni koronavirüs hastalığı, Dünya Sağlık Örgütü tarafından COVID-19 olarak isimlendirilen bulaşıcı bir hastalıktır. Geçmişte yaşanan salgınlarla hastalığın ne düzeyde öldürücü seyrettiği kıyaslandığında bu sıklığın sadece %2 civarında olduğu görülmektedir. Elde edilen veriler doğrultusunda yaşlı ve eşlik eden hastalığı (astım, diyabet, kalp hastalığı gibi) olanlarda virüsün ağır hastalık oluşturma riski daha yüksektir. Genç ve sağlıklı bireylerde hastalık, nispeten daha hafif seyretmektedir.

Bu metinde bazı sözcüklerin anlamları numaralandırılarak aşağıda verilmiştir. Bu sözcükleri metinden bularak bulmacaya yerleştiriniz.

1. Bir hastalığın veya başka bir durumun yaygınlaşması ve birçok kimseye birden bulaşması, epidemi.
2. Organizmada birtakım değişikliklerin ortaya çıkmasıyla sağlığın bozulması durumu, rahatsızlık, çor, dert, sayrılık, illet, maraz, maraza, esenlik karşıtı.
3. Hastalık vb. sürmek, devam etmek.
4. Bir dereceye kadar, oldukça, nispetle.

Buna göre bulmacanın E sütununda yer alacak harflerin sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) N
A
T
E
- B) I
R
E
A
- C) N
R
T
A
- D) I
A
E
E

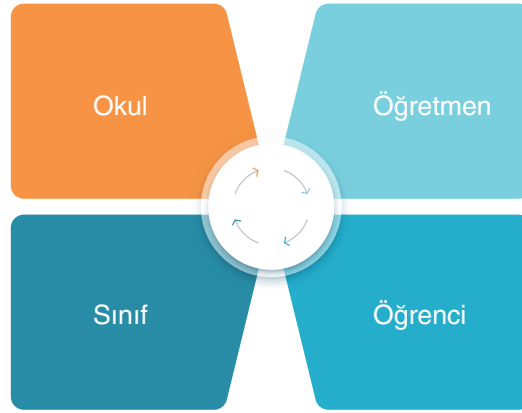
2.

“Kalmak” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde verilen anlamlarından herhangi biriyle kullanılmamıştır?

- A) Bu güzel ev ona babasından kaldı.
- B) Erciş’e giderken arabamız yolda kaldı.
- C) Ahmet tam beş sene benimle birlikte kaldı.
- D) Fransa gezisi temmuz ayına kalmıştı.

3. Aşağıdaki görselde aynı kavram alanına giren sözcükler verilmiştir.

Buna göre aşağıdaki görsellerin hangisinde aynı kavram alanına giren sözcükler bir arada verilmemiştir?

A) B) C) D)

4. I. Havaaların ısınmasıyla insanlar sahillere akın etti.
 II. Bu öğrenci sınıfa bir türlü ısınamadı.
 III. Yaylada üşüyünce ısınmak için ateş yaktık.
 IV. Dün akşamdan kalan yemeği ısıtıp yedik.

“Isınmak” **sözcüğü numaralanmış cümlelerin hangisinde gerçek anlamının dışında kullanılmıştır?**

- A) I B) II C) III D) IV